

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ЕРГОТЕРАПІЇ В ПЕДІАТРІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація/освітньо-професійна програма: 227.2 Ерготерапія

освітньо-професійна програма: Ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ВКПП 1.1

мова навчання: українська

Розробники:

Вітомська Марина Валентинівна, викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, marinavitomskaya@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів ерготерапії з метою відновлення/корекції та адаптації рухових можливостей, навиків самообслуговування та підвищення ступеня соціальної адаптації дітей з органічними ураженнями нервової системи. Обсяг дисципліни – 11 кредитів ЄКТС. Основні теми: Клінічна практика ерготерапії з недоношеними дітьми. Клінічна практика ерготерапії при дитячому церебральному паралічі. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях головного мозку у дітей. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях спинного мозку у дітей. Клінічна практика ерготерапії нервово-м'язових захворюваннях у дітей. Клінічна практика ерготерапії при генетичних захворюваннях у дітей. Клінічна практика ерготерапії при розладах аутистичного спектру. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at the formation of general and professional competencies, defined by the educational and professional program, in particular the ability to solve complex specialized problems and practical problems related to the implementation of problem- and personality-oriented ergotherapy algorithms for the purpose of restoration / correction and adaptation of motor movements, and enhancing the social adaptation of children with organic nervous system lesions. Discipline - 11 ECTS credits. Main topics: Clinical practice of ergotherapy with premature infants. Clinical practice of ergotherapy in pediatric cerebral palsy. Clinical practice of ergotherapy in congenital brain anomalies in children. Clinical practice of ergotherapy for congenital spinal cord abnormalities in children. Clinical practice of ergotherapy of neuromuscular diseases in children. Clinical practice of ergotherapy in genetic diseases in children. Clinical practice of ergotherapy for autism spectrum disorders. The final assessment is based on the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів ерготерапії з метою відновлення/корекції рухових та морфофункціональних можливостей, здоров'я, підвищення ступеня соціальної адаптації і, відповідно

покращення якості життя дітей різного віку органічним ураженням нервової системи.

Обсяг навчальної дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	0	0	330	0	0	330

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Анатомія людини», «Фізіологія», «Біомеханіка», «Основи медичних знань», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Клінічна практика ерготерапії з недоношеними дітьми.	50		50	
Тема 2. Клінічна практика ерготерапії при дитячому церебральному паралічі.	90		90	
Тема 3. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях головного мозку у дітей.	50		50	
Тема 4. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях спинного мозку у дітей.	40		40	
Тема 5. Клінічна практика ерготерапії нервово-м'язових захворюваннях у дітей.	20		20	
Тема 6. Клінічна практика ерготерапії при генетичних захворюваннях у дітей.	50		50	
Тема 7. Клінічна практика ерготерапії при розладах аутистичного спектру.	50		50	

Всього годин:	330	330	
----------------------	------------	------------	--

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Клінічна практика ерготерапії з недоношеними дітьми.

Проведення оцінки застосовуючи клінічні шкали та тести для оцінки функціонального стану пацієнта з недоношеністю. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії.

Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів проведення ерготерапевтичного втручання в залежності від ступеня недоношеності.

Тема 2. Клінічна практика ерготерапії при дитячому церебральному паралічі.

Проведення ерготерапевтичної оцінки пацієнта: застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень (рухових функцій координаційних рук, чутливості, когнітивного розвитку, тощо); постановка ерготерапевтичного плану занять, визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів в залежності від періоду і ступеня тяжкості захворювання та проведення ерготерапевтичних втручань. Ортезування кисті, підбір нейро-ортезів для дітей з неврологічною патологією.

Тема 3. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях головного мозку у дітей.

Класифікація аномалій розвитку головного мозку. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при даній патології. Постановка етапів ерготерапевтичного втручання відповідно до клінічної картини при вроджених аномаліях головного мозку у дітей: мікроцефалія, макроцефалія, гідроцефалія, аненцефалія, голопроенцефалія, краніостеноз.

Тема 4. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях спинного мозку у дітей.

Класифікація аномалій розвитку спинного мозку. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при даній патології. Постановка етапів ерготерапевтичного втручання відповідно до клінічної картини при вроджених аномаліях спинного мозку. Спинномозкова грижа.

Тема 5. Клінічна практика ерготерапії нервово-м'язових захворюваннях у дітей.

Застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних; постановка реабілітаційного діагнозу, визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів в залежності від періоду і ступеня тяжкості захворювання та проведення ерготерапевтичного втручання при: нейрогенній аміотрофії, проксимальній міопатії, міотонії, міостенії.

Тема 6. Клінічна практика ерготерапії при генетичних захворюваннях у дітей.

Проведення оцінки ерготерапевтом стану пацієнта: застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень, навиків самообслуговування

та соціальної функціональності. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії. Побудова плану ерготерапевтичного втручання для дітей з генетичними захворюваннями в залежності від клінічної картини та проявів патології.

Тема 7. Клінічна практика ерготерапії при розладах аутистичного спектру.

Проведення оцінки ерготерапевтом пацієнта з РАС: застосування шкал для оцінки рівня самообслуговування, соціальної функціональності, сенсорного сприйняття. Визначення довгострокових та короткострокових цілей відповідно до запиту пацієнта (батьків). Побудова алгоритму ерготерапевтичного втручання з урахуванням вікового періоду та ступеню розладів аутистичного спектру.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Клінічна практика ерготерапії з недоношеними дітьми.	1. Проведення оцінки застосовуючи клінічні шкали та тести для оцінки функціонального стану пацієнта з недоношеністю.	24
	2. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів проведення ерготерапевтичного втручання в залежності від ступеня недоношеності.	24
Тема 2. Клінічна практика ерготерапії при дитячому церебральному паралічі.	3. Проведення ерготерапевтичної оцінки пацієнта: застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень (рухових функцій координаційних рук, чутливості, когнітивного розвитку, тощо); постановка ерготерапевтичного плану занять, визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії для дітей з ДЦП.	50
	4. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів в залежності від періоду і ступеня тяжкості захворювання та проведення ерготерапевтичних втручань для дітей з ДЦП.	20

	5. Ортезування кисті, підбір нейро-ортезів для дітей з неврологічною патологією.	10
Тема 3. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях головного мозку у дітей.	6. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при даній патології.	24
	7. Постановка етапів ерготерапевтичного втручання відповідно до клінічної картини при вроджених аномаліях головного мозку у дітей: мікроцефалія, макроцефалія, гідроцефалія, аненцефалія, голопроенцефалія, краніостеноз.	24
Тема 4. Клінічна практика ерготерапії при вроджених аномаліях спинного мозку у дітей.	8. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при даній патології. Постановка етапів ерготерапевтичного втручання відповідно до клінічної картини при вроджених аномаліях спинного мозку.	24
Тема 5. Клінічна практика ерготерапії нервово-м'язових захворюваннях у дітей.	9. Застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних; постановка реабілітаційного діагнозу, визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при нервово-м'язових захворюваннях у дітей.	24
	10. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів в залежності від періоду і ступеня тяжкості захворювання та проведення ерготерапевтичного втручання при: нейрогенній аміотрофії, проксимальній міопатії, міотонії, міостенії.	24
Тема 6. Клінічна практика ерготерапії при генетичних захворюваннях у дітей.	11. Проведення оцінки ерготерапевтом стану пацієнта: застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень, навиків самообслуговування та соціальної функціональності. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при генетичних захворюваннях у дітей.	30

	12. Побудова плану ерготерапевтичного втручання для дітей з генетичними захворюваннями в залежності від клінічної картини та проявів патології.	10
Тема 7. Клінічна практика ерготерапії при розладах аутистичного спектру.	13. Проведення оцінки ерготерапевтом пацієнта з РАС: застосування шкал для оцінки рівня самообслуговування, соціальної функціональності, сенсорного сприйняття. Визначення довгострокових та короткострокових цілей відповідно до запиту пацієнта (батьків).	30
	14. Побудова алгоритму ерготерапевтичного втручання з урахуванням вікового періоду та ступеню розладів аутистичного спектру.	36
Всього годин:		330

Очікувані результати навчання з дисципліни: отримання практичних умінь і навичок з організації та проведення ерготерапевтичних заходів та для відновлення/корекції рухових та морфофункціональних можливостей дітей з органічними ураженнями нервової системи на різних рівнях організації в провідних лікувально-профілактичних та оздоровчо-реабілітаційних закладах (лікарнях, госпіталах, диспансерах, санаторіях, реабілітаційних центрах) завдяки:

знанням: класифікації доменів Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та їх роль у ерготерапії; основних рухових та функціональних порушень систем при захворюваннях нервової системи; схеми дослідження пацієнтів за системою МКФ та їх взаємозв'язків; про принципи медичної, соціальної та біопсихосоціальної моделей обмеження життєдіяльності; особливості застосування профілактичних та терапевтичних заходів ерготерапії та їх вплив на стан здоров'я пацієнта/клієнта; про уміння та навички з організації, програмування, прийомів та технік, основних принципів застосування ерготерапії при ураженнях нервової системи у дітей.

умінням: проводити оцінку неврологічного стану пацієнта; збирати анамнез, опитуючи пацієнтів (членів його сім'ї, лікарів); проводити обстеження, обираючи адекватні методи обстеження (тести), які прийняті у ерготерапії, відповідно до стану пацієнта, враховуючи патологічні розлади органів та систем хворого чи особи з обмеженням життєдіяльності; проводити педагогічні спостереження, застосовуючи різноманітні вимірювання та оцінювальні шкали; проводити тестування рівня функціонування основних систем організму; планувати індивідуальну програму реабілітаційних заходів: аналізувати інформацію зібрану

з медичних записів (у пацієнта, членів сім'ї, лікарів, фізичних терапевтів, ерготерапевтів); виявляти основні проблеми та скласти реабілітаційний прогноз; визначати короткотермінові та довготермінові цілі; вибирати відповідні заходи ерготерапії, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість; проводити ерготерапевтичні втручання (заходи), використовуючи терапевтичні вправи, метод сенсорної інтеграції, масаж рук, механотерапію, ерготерапевтичні маніпуляції по адаптації пацієнта; в процесі відновлення дисфункцій забезпечувати поточний та етапний контроль за станом пацієнта з оцінкою ефективності проведення ерготерапії й аналізом отриманих результатів; спостерігати за симптомами та реакцією пацієнта на ерготерапевтичне втручання; вносити корекцію у програму, враховуючи результати спостереження та повторні обстеження пацієнтів; надавати чіткі та стислі вказівки пацієнтам та членам сім'ї для заохочення та досягнення оптимального результату; надавати практичні рекомендації пацієнтові (членам сім'ї) щодо подальшого відновлення функцій, правильного поведіння (переміщення, адаптаційного обладнання).

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100, як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Проведення оцінки застосовуючи клінічні шкали та тести для оцінки функціонального стану пацієнта з недоношеністю.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
2. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів проведення ерготерапевтичного втручання в залежності від ступеня недоношеності.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
3. Проведення ерготерапевтичної оцінки пацієнта: застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень (рухових функцій координаційних рук, чутливості, когнітивного розвитку, тощо); постановка ерготерапевтичного плану занять, визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії для дітей з ДЦП.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	10

4. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів в залежності від періоду і ступеня тяжкості захворювання та проведення ерготерапевтичних втручань для дітей з ДЦП.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	10
5. Ортезування кисті, підбір нейро-ортезів для дітей з неврологічною патологією.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
6. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при вроджених аномаліях головного мозку.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
7. Постановка етапів ерготерапевтичного втручання відповідно до клінічної картини при вроджених аномаліях головного мозку у дітей: мікроцефалія, макроцефалія, гідроцефалія, аненцефалія, голопроенцефалія, краніостеноз.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
8. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при вроджених аномаліях спинного мозку. Постановка етапів ерготерапевтичного втручання відповідно до клінічної картини при вроджених аномаліях спинного мозку.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
9. Застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних; постановка реабілітаційного діагнозу, визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії при нервово-м'язових захворюваннях у дітей.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
10. Планування проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів в залежності від періоду і ступеня тяжкості захворювання та проведення ерготерапевтичного втручання при: нейрогенній аміотрофії, проксимальній міопатії, міотонії, міостенії.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	10
11. Проведення оцінки ерготерапевтом стану пацієнта: застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень, навиків самообслуговування та соціальної функціональності. Визначення довгострокових і короткострокових цілей ерготерапії у дітей з генетичними	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	10

захворюваннями.		
12. Побудова плану ерготерапевтичного втручання для дітей з генетичними захворюваннями в залежності від клінічної картини та проявів патології.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	5
13. Проведення оцінки ерготерапевтом пацієнта з РАС: застосування шкал для оцінки рівня самообслуговування, соціальної функціональності, сенсорного сприйняття. Визначення довгострокових та короткострокових цілей відповідно до запиту пацієнта (батьків).	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	10
14. Побудова алгоритму ерготерапевтичного втручання з урахуванням вікового періоду та ступеню розладів аутистичного спектру.	Експрес-контроль. Освоєння практичних навичок.	10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторно вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінювання

1. За участь у лекційному занятті студент отримує 1 бал.

2. Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у 5 балів: 5 балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 3 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 2 бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує

допомоги, допускається помилок. 1 бал – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті. 0 балів – студент відсутній на занятті.

3. Виконання самостійної роботи, що підготував студент оцінюється у 5 балів: 5 балів отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно. 4 бали отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно. 3 бали одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 2 бали одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно. 1 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 балів – студент повідомлення не підготував.

4. Реферати чи есе студентів оцінюються у 5 балів. 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Реферат чи есе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. 4 бали – тема розкрита, матеріал подано відповідно пунктам плану, використано запропоновані джерела інформації. Інколи спостерігається порушення логіки. Реферат чи есе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – лише простежується спроба підійти до написання реферату чи есе самостійно і творчо. Однак план реферату чи есе не досконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – реферат чи есе написані нашвидку, фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема розкрита частково. Під час захисту студент оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – реферат чи есе написані фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема не розкрита. Під час захисту студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – реферат чи есе не написані і не захищені.

5. Комп'ютерна презентація студентів оцінюються у 5 балів: 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді. 4 бали – простежується творчий підхід при підготовці презентації. Тема повністю розкрита, матеріал подано послідовно. Інколи спостерігається порушення логіки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під

час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Студент не повністю розкрив тему, вивчено недостатню кількість джерел інформації. Під час презентації студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – презентація підготовлена на швидку, фрагментарно. Відзначений не самостійний підхід до виконання. Тема розкрита частково. Під час презентації студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – презентація підготовлена фрагментарно. Тема не розкрита. Під час презентації студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – презентація не підготовлена.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Айрес ЭДж. Ребенок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем развития. 2009. 272 с.
2. Ключкова ЕВ. Введение в физическую терапию. Реабилитация детей с церебральным параличом и другими двигательными нарушениями неврологической природы. 2014.
3. Нэнси Р. Финни. Ребенок с церебральным параличом. Помощь, уход, развитие. Книга для родителей. 2001.
4. Case-Smith, J., Clifford O'Brien. J. Occupational Therapy for children and adolescents. Elsevier. 2015.
5. Shelley Mulligan. Occupational Therapy Evaluation for Children. 2003.

Додаткова література:

1. Case-Smith J, Clifford O'Brien. J. Occupational Therapy for children and adolescents. Elsevier. 2015
2. Edited by Sylvia Rodger. Occupation Centred Practice with Children A Practical Guide for Occupational. Therapists. 2010.
3. Chia Swee Hong Lynne Howard. Occupational Therapy in Childhood 2002.